

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

147. An teneatur præmittere Confessionem per interpretem, su quis nesciat linguam, & velit sumere Eucharistiam? Et an verò, qui est in articulo mortis, possit communicare absque prævia confessione, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

nisi probabile periculum esset de scandalo.] Ita ille. Vide etiam Aversam de Sacrament. Euchar. quest. 8. Dicendum itaque, plerumque non adesse scandalum, utpote si in concursu plurimorum possit quis cautè recedere: si sit ignotus aliis adstantibus: aut si talis qualitatis sit, ut nihil detrimenti in sua fama patiatur, & fortasse potius laudem acquirat, si alij cogitent, aut ipsamet fateatur, se ob aliquid sibi in memoriam reductum, velle prius querere Confessarium: sicut & nullam jacturam subit, qui pluries eodem mane conspicitur redire ad Confessarium.

2. Sed ego adhæreo contrariæ sententiæ: jam difficile moraliter videtur in tali casu scandalum vitari posse. Et ita hanc sententiam, præter Suarez, & Fagundez à Marchino relatos, tenet Præpositus in 3. part. quest. 80. art. 5. dub. 4. num. 21. Lessius in 3. part. quest. 80. art. 4. dub. 2. num. 8. & Joannes Wiggers de Sacrament. in 3. part. 9. 80. art. 5. dub. 2. n. 11. ubi sic ait: [Similiter communicare poterit absque Confessione prævia, qui ad Altare positus orans, Sacerdote jam Communionem præparante, incipit recordari alicujus peccati mortalis, nondum confessi, quando sine periculo infamiae, aut notæ, recedere non potest: si tamen solus esset cum Sacerdote, & Sacerdos posset eum absolvi, tunc tenebitur eidem prius confiteri, quia & sine periculo infamiae potest, neque est notabilis indecentia in eo, quod Sacerdos, vel non nihil ab Altari recedat, vel in ipso Altari Confessionem ejus excipiat. Præsertim cum soleat Communio administrari an Sacrum, aut Sacrificium jam quasi peracto.] Ita ille. Et ideò rectè contra Marchinum asserit Hier. Garcias in Summa Theol. moral. tract. 3. diff. 5. dub. 1. punct. 5. num. 49.

[De aqui es, que el que se llega à comulgar, y está ya al pie, ò à la Mesa del Altar, y se acuerda de algun pecado mortal, no por esto tiene obligacion de retirarse, ni llamar alli Confessor, sino hazer acto de contricion, y comulgar, porque se pondria à peligro de infamarse; aunque Marchino es fuereca lo contrario; y prueballo, porque en los seculares el retirarse de aquel lugar, no causaria infamia, pues ay uso dello, y puede aver muchas causas para ello, à lo mucho, causaria alguna admiracion, y esto no basta: trae este Autor por sí à Bonacina, però Bonacina habla en caso, que aun no aya dicho el tal la Confession, ni aurà nota de que se retire, però si dixo ya la Confession, y veen los circunstancias que ha passado ya à comulgar, digalste lo que quisiere Marchino, que no podra apartarse sin nota.] Hæc ille, & ego. Vide etiam Castrum Palaum tom. 3. tr. 21. disp. unica. punct. 12. n. 7. qui tandem nostram sententiam tenet, & etiam, me citato, Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 7. disp. 7. q. 18.

RESOL. CXLVII.

An teneatur præmittere Confessionem per interpretem, si quis nesciat linguam, & velit sumere Eucharistiam?

Et an vero, qui est in articulo mortis, possit communicare absque prævia confessione, si non potest confiteri absque interprete?

Et advenitur laicum positum ad linteum Communionis, & Sacerdotem post inchoatam Missam esse censendum non habere copiam Confessarii, atque adeo posse cum contritione Missam prosequi, & Eucharistiam sumere. Ex part. 9. tr. 3. Ref. 10.

Sup. hoc in §. 1. Negativè respondeo cum Mercero in 3. part. D. Thom. de Sacram. q. 80. art. 4. dub. 6. Aversa de Sacram. Eucharist. q. 3. sect. 6. & Amico

in Cursu Theolog. tom. 7. disp. 26. sect. 1. num. 17. ubi sic ait: [Tunc tantum censenda est inopia Confessoris, quando, vel simpliciter abest, & spectata qualitate personæ, itineris, & non negotiorum, moraliter adiri non potest: vel, si adest, non habet jurisdictionem: aut non potest absque nota infamiae tali Sacerdoti confiteri: ut quando inchoato Sacro Sacerdos, vel laicus, prope Altare communicatus recordatur peccati mortalis non confessi: in tali enim casu uterque potest absque prævia Confessione, sola contritione præmissa, venerabile Eucharistia Sacramentum sumere. Eadem ratio est, si Penitens non habeat Confessarium ejusdem linguæ, à quo sine interprete intelligi non possit: quia non tenetur penitens adhibere interpretem ad Sacramentalem Confessionem faciendam.] Ita ille. Et nota verba hujus Authoris, qui censet, laicum positum ad linteum Communionis, & Sacerdotem post inchoatam Missam, esse censendum non habere copiam Confessarii, atque adeo posse cum contritione Missam prosequi, & Eucharistiam sumere.

2. An verò, qui est in articulo mortis, possit communicare absque prævia Confessione, si non potest confiteri absque interprete? Affirmativè respondet Magister Serra in 3. part. qu. 80. art. 4. sic asserens: [Secundus casus est, quando morti proximus tenetur Viaticum sumere, & non adest Sacerdos, nisi forte qui non potest absolutionem proferre, quia est mutus; aut qui non valet Confessionem etiam nutibus factam percipere, ac penitentem sine interprete intelligere; tunc enim licite potest Eucharistiam accipere absque Confessione cum sola contritione peccati mortalis, cujus habet conscientiam.] Ita Serra. Sed de hoc alibi à nobis actum est.

RESOL. CXLVIII.

An quis in periculo vite possit sumere Eucharistiam absque prævia confessione?

Et pro praxi hujus questionis adducuntur aliqui diversi casus in §. 1. hujus Resolutionis.

Et docetur, quod quando quis morti proximus tenetur Viaticum sumere, & non adest Sacerdos, nisi forte qui non potest absolutionem proferre, quia est mutus, aut qui non valet Confessionem etiam nutibus factam percipere, ac penitentem sine interprete intelligere, tunc enim licite potest Eucharistiam accipere absque Confessione cum sola contritione peccati mortalis, cujus habet conscientiam. Ex part. 9. tract. 3. Ref. 16.

§. 1. Respondeo affirmativè cum Leandro de Sacram. tom. 2. tr. 7. disp. 7. q. 22. Læsius in 3. part. q. 80. art. 4. dub. 2. num. 8. & aliis communiter. Unde, me citato, sic asserit Garcias in Summa, tract. 3. difficult. 5. dub. 1. punct. 5. num. 35. [Hablando pues de la necesidad urgente. El primero caso es, el artículo de muerte, quando insta el precepto divino de comulgar: sabe, y ve un Sacerdote, que se está muriendo, ò por aver tomado veneno, ò por algun accidente natural, ò violento, no ay presente Confessor alguno, pideffe, que si podrá ir al Sagrario, y comulgarste, aunque este en pecado mortal, con solo acto de contricion, ò si está parà poder dezir Missa, si podrá hazerlo sin confesarste, con sola contricion; ò finalmente aunque este sano, si podrá dezir Missa sin confesarste, por consagrar una forma para un enfermo, que se muere, y no ay reservada en el Sagrario. Respondo con la comun de los Doctores, que puede en todos los casos referidos, y muchos Autores, y entre ellos Valquez

Sup. hoc infra in Ref. 162. §. 1. ad medium, lege doctrinam vers. quem habet ibi solum.

Sup. hoc supra in §. 1. hujus Ref. paulo post initium, vers. Tertio levis. & magis late infra in Ref. 159.